

רנה עובדות והנהגות חזית דתית לבית בריסק

ישן במיטתי, ואתה עושה", וכן דרגתו של יהושפט היתה גדולה מדרגתם של אסא ודוד, שכן הוא אמר רק "שירה", ולא רדף והרג... וכן דרגתו של אסא היתה לכאורה גדולה יותר משל דוד, שכן הוא רק רדף אחרי האויבים, ואילו דוד הרג...

אולם מבארים, דהדבר הוא להיפך, ומוכיח על ירידת הדורות, דרגתו של דוד המלך היתה גדולה משל כולם, שכן הוא הרג את אויביו, אבל ידע והרגיש, שאת הכל עושה הקב"ה, ולא הוא...

מקור ההלכה
13676

ואילו אסא אם היה הורג בעצמו, הרי שהיתה נפגמת אצלו ההכרה המוחשית שאת הכל פועל ועושה ה', ועל כן הוא "רק" רדף אחרי אויביו, והקב"ה הרג...

ואילו יהושפט שאמר "שירה", היה זה מכיון שאם הוא עצמו היה הורג ורודף, היתה נפגמת אצלו ההכרה המוחשית הנ"ל, ועל כן אמר יהושפט "שירה", והי' הרג ורדף...

ואילו חזקיה אמר "הריני ישן במיטתי, ואתה עושה", שאילולי כן אם הוא היה הורג, או רודף, או אומר שירה, היתה נפגמת אצלו ההכרה המוחשית הנ"ל, ועל כן אמר "הריני ישן במיטתי, ואתה עושה".

יראת הוראה, ופסק שאין בו ספק

סיפור לי הרב שלמה לורנץ שליט"א:

כידוע היה מרן הגריי"ז זצ"ל מיראי הוראה, ואני נזכר בעובדה בענין זה. הדבר היה זמן מה לפני כינוס הכנסיה הגדולה הרביעית בשנת תשי"ד. עלתה אז על הפרק שאלה, האם לצרף את פועלי אגודת ישראל לכנסיה או לא. למרן הגריי"ז היתה דעה ברורה ומוחלטת, שלא לאפשר להם להשתתף בכנסיה. ומרן אמר לנו שאם הם ישתתפו בכנסיה הוא אוסר להשתתף בה.

מאד התפלאתי על תקיפותו, וכנראה שהוא הרגיש בזה. והוא פנה אלי ואמר, אספר לך סיפור מאבא שלי. כידוע, רבי חיים פסל את תנועת המזרחי בזמנו, ואף יצא נגדה בחריפות. כמה גדולים שהיו בעד המזרחי פנו אליו ושאלו אותו, הלא אתה מיראי הוראה, ואם בשאלה קלה כמו ביעתא בכותחא, אינך פוסק מפני שאתה ירא לפסוק – דבר שנוגע לעשרות אלפים, אולי למאה אלף יהודים דתיים, ובראשם אדמו"רים ורבנים חשובים, אתה פוסק?...!

אמר להם רבי חיים, הא ראיא, זה עצמו מחזק את הדברים. אתם רואים שאיפה שיש לי ספק ולו הקטן ביותר – אני מיראי הוראה ולא פוסק, אם כן, אם אני פוסק שהמזרחי פסול, סימן שאין לי בזה אפילו ספק קטן ביותר...

ואני אמר לי מרן הגרייז, אומר כאן את אותם הדברים. הלא אתה יודע שאני ירא הוראה כמו אבא שלי, ואם אני פוסק, תוכל להיות בטוח שאין לי כל ספק...

אמרתי למרן הגרייז, שלא אוכל להעביר את דעתו לאחרים, כי פשוט לא יאמינו לי, שהרי זה דבר פלא, ולא מתקבל על דעת הרבים... על כך הגיב מרן, "תוכל לשלוח אלי כל אחד ואחד, ואני אוכל לחזור על הדברים בפני כל אחד ואחד". ויש לציין שמרן לא רצה שיכנסו אליו הרבה אנשים. ובאמת, בענין צירופה של פא"י, נכנסו אליו אנשים ושאלו אותו והוא הסביר.

אנשי פא"י עצמם לא רצו להצטרף לכנסיה הגדולה, אלא אם יקבלו את תנאיהם. ובהקשר לכך התקיימה ישיבה של מועצת גדולי התורה שדנה בשאלה זו, בהשתתפות כל החברים. באמצע הישיבה הגיע הגאון הגדול רבי אהרן קוטלר זצ"ל, הישר משדה התעופה. כאשר שמע את נושא הדיון, קם ונשא נאום חוצב להבות בזכות שיתופם של אנשי פא"י. הוא אמר שצריכים לוותר להם, ולקרב אותם...

כששמעתי זאת, שלחתי לו פתק, ובו כתבתי שאני מבקש ממנו מחילה, אבל אני חייב להודיעו כי מרן הגרייז מתנגד לכך... כשקרא הגרייז קוטלר את הפסק, הפסיק את נאומו בעיצומה של ההתלהבות, וביקש הפסקה. הוא ביקש ממני לצאת לחדר מיוחד. הסתגרנו שם ביחד עם ראש ישיבת מיר, ואמרתי לו את כל מה ששמעתי ממרן הגרייז, וכי אני יודע מה לעשות עכשיו, שכן מצד אחד אני נציג של מועצת גדולי התורה, ועלי לקבל את הכרעתה, ומצד שני אני יודע בודאות את הוראת מרן הגרייז.

אמר רבי אהרן קוטלר זצ"ל כהאי לישראל, "לעולם לא יהיו חילוקי דעות ביני ובין הרב מבריסק. מה שהרב מבריסק אומר זה קדוש. הלכה כמותו. אבל אינני יכול לקבל את הדברים ממך, אני צריך לשמוע את הדברים ממנו"... הוא חזר לישיבת המועצה, וביקש הפסקה של שעה. הלכנו ביחד למרן הגרייז, ורבי אהרן אמר לו מה ששמע ממני. אז אמר לו מרן: "אמת לאמיתה!... חזקה שר' שלמה יכול לחזור על הדברים שלי בדיוקנות מוחלטת... זו דעתי ואין בזה כל צל של ספק..."

לאחר ששמע את הדברים, חזר רבי אהרן קוטלר להמשך ישיבת מועצג"ת, ובלא לחוס על כבודו, חזר בו, והשמיע נאום חוצב להבות אש כנגד צירופה של פא"י... ואכן הוחלט במועצת גדולי התורה שלא לוותר לפא"י, ולא לשתף אותם בכנסיה הגדולה הרביעית בשנת תשי"ד.

הגדרת הגר"א קוטלר על מרן הגרי"ז

סיפר לי הגאון רבי אברהם ארלנגר שליט"א [מראשי ישיבת "קול תורה"]:
בזמן הכנסיה הגדולה כאשר עלה לדיון השאלה האם לצרף את פא"י וכו', והגיע
מרן הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל, לבית מרן הגרי"ז זצ"ל, כדי לברר הענין, ואכן
שינה את דעתו, מפני דעת מרן הגרי"ז שהיתה שלילית בכל תוקף...

וכשהגיע רבי אהרן זצ"ל לביתו מבית מרן הגרי"ז, התבטא ואמר, על ההבדל
בין מרן הגרי"ז לגדולים האחרים, "הם צריכים ג' חודשים כדי להבין מה מרן
הגרי"ז אומר..."